

saaledes at man er frit stillet med Hensyn til dennes Anvendelse i Foraarsmaanederne. Udbringning af Ajle om Efteraaret og først paa Vinteren giver nemlig et meget betydeligt Tab af Ajlens Værdistoffer. Forsøg har vist, at ved Udbringning af Ajle i November vil der, selv efter øjeblikkelige Nedfældning, tabes ca. tre Fjerdedele, om Vinteren paa Frost Halvdelen og i Tø uden Nedfældning omtrent en Trediedel af Ajlens Værdi. I Almindelighed regnes med, at Ajlebeholderens Størrelse skal svare til ca. 3 m³ pr. Storkreatur.

Undersøgelser over Ajlekummernes Dækning viser, at mange Ajlebeholdere Landet over befinder sig i en saadan Tilstand, at Halvdelen eller mere af Ajlens Kvælstof forsvinder paa Grund af utilstrækkelig Dække. De mange gamle Paptag bør erstattes af et tæt Betondække. Dertil kommer, at mange Ajlebeholdere er utætte og for smaa. Flertallet af Beholdere er bygget før 1918 — og siden da er Husdyrholdet forøget stærkt.

En Reparation af de gamle Beholdere eller en Bygning af nye moderne Ajlebeholdere vil i mange Landbrug være et af de vigtigste Grundforbedringsarbejder.

Blot en Forbedring af Udnyttelsen af Staldgødning og Ajle paa 10 pCt. vil i dansk Landbrug kunne betyde en Besparelse i Indkøb af Kunstgødning paa 15—20 Mill. Kr. aarlig.

Karsten Iversen.

II. Opførelsen af Ajlebeholdere og Møddingsteder.

Ajlen ledes fra Skovlrenden til Rørledningen gennem Riste, under hvilke Løbet føres igennem, uden at der her er stillestaaende Ajle. *Ledningerne* føres i Slambrønd udenfor Staldrummene, idet der saavel paa Indløb som paa Udløb ved Slambrønden sættes Vandlaase, der lukker for Luftforbindelse mellem Staldene og den gærende Ajle i Slambrønd og Beholder.

Til Ledninger bør som Regel anvendes 10 cm saltglasserede Lerrør med asfaltstøbte Muffesamlinger. Ledningerne lægges med 1—2 pCt. Fald. I Beholderen føres Ledningen som Rør eller Rende ned mod Beholderbunden, saaledes at Ajleoverfladen ikke oplumres af Tilløbet.

Tætheden af Slambrønde og Ledninger bør prøves med Vandtryk, inden Afløbet tages i Brug.

Beholdere saavel som Slambrønde udføres af Beton eller af Murværk og Beton og gøres tætte med Cementpuds.

Vægge af Mursten kan under Opmuringen pudses eller tilstøbes med tæt Cementmørtel bagpaa, uden at Udgravningen gøres væsentlig større end Beholderen. Vægge af Beton kan kun med mere Besvær og større Bekostning pudses bagpaa, og da Betonvægge, der støbes mod Jorden og kun pudses paa Indersiden, er vanskelige at gøre tætte, saafremt de ikke gøres meget svære, maa det som Regel tilraades at anvende Vægge af brændte Sten, der holdes saa langt fra Udgravningen, at der successivt kan paaføres Puds eller Mellemmurmet kan udstøbes.

Bunden, der gives Bue nedad mod Midten og føres helt ud under Væggen, udføres af pudset Beton. Til Overdækning af Beholderen anvendes Jernbetonplade eller Murbue; det sidste er som Regel billigst.

I tør Jordbund er det fordelagtigst at gøre Beholderen henved 3 m dyb, men er Grundvandstanden høj, bliver Vanskelighederne ved at holde Vandet bortpumpet, medens Beholderen bygges og hærdner, ofte saa store, at man maa foretrække Beholdere med større vandret Udstrækning og mindre Dybde. Bedst er det, om Beholderen i Efteraarets tørreste Tid kan bygges over Grundvandstanden, og Beholderen først tages i Brug, naar den har vist sig at være tæt for Trykket af højere udvendig Vandstand. Beholder og Slambrønde bør i hvert Fald ikke tages i Brug for tidligt, idet frisk Cementpuds ødelægges af Ajlen.

Mindre Beholdere fremstilles billigst i „Flaskeform“, saa de mures runde, af 1/2 Stens Mur, og foroven trækkes sammen til passende Nedgangsaa bning; en saadan Beholder kan forsvarligt gøres indtil 4,4 m i Diameter, med hvilken Diameter den rummer ca. 15 m³ for hver Meter af Højden mellem Bund og Indkrægning. Formen egner sig saaledes til Beholdere, der skal rumme indtil ca. 35 m³.

Benyttes den runde Form til større Beholdere, kan de ikke mures sammen foroven, men maa dækkes med Jernbetonplade; der skal dog skæres for megen Forskalling i Stykker under den runde Plade, og det foretrækkes derfor som Regel at give de større Beholdere rektangulær Form.